

DEV BİR İDEALİST VE BİBLİYOGRAFİMİZ: SEYFETTİN ÖZEĞE

Bülent Ağaoğlu

5.1.2018

Ramazan Minder yönetimindeki İBB Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü tarafından “Seyfettin Özege Kişisel Arşivinin Düzenlenmesi” çok takdire şayan bir projedir.

Bu projenin, anlamını büyük kılan yönleri bulunmaktadır;

- Seyfettin Özege bir idealisttir.
- Seyfettin Özege bir azim abidesidir.
- Seyfettin Özege çalışkanlık örneğidir.
- Seyfettin Özege bir bibliyografidir.
- Seyfettin Özege bir kitapseverdir.
- Seyfettin Özege **Osmanlı İmparatorluğu’nda** basılan kitapların bibliyografyasını hazırlamış ve şahsen fasiküller halinde yayınlamıştır.
- Seyfettin Özege bir devdir.

(Arşive ulaşmak için [tıklayınız.](http://katalog.ibb.gov.tr/yordambt/yordam.php?-ac=arama&-vt=YordamBTSYS&eseradi=&bolumsanal=SB032) (<http://katalog.ibb.gov.tr/yordambt/yordam.php?-ac=arama&-vt=YordamBTSYS&eseradi=&bolumsanal=SB032>)

Yaptıkları

“M.Seyfettin Özege (1901-1981) ömrünü Eski Harfli Türkçe basma kitapların bibliyografyası ve müelliflerin biyografilerine adanmış müstesna bir şahsiyetti. Eski Harflerle Basılmış Türkçe Eserler Kataloğu’nu hazırlamak için genç yaşından itibaren hem bu kitapları satın alarak, satın alamadıklarının da bilgilerini her gittiği, gördüğü yerde kaydederek çalışmıştır. Kataloğunu hazırlarken Osmanlı Arşivi’ndeki belgelerden, kütüphanelerden faydalanmış ve doğru olduğuna kanaat getirdiği her türlü bilgi kaynağını son derece titiz ve sistematik bir şekilde kaydetmiştir.” (<http://ataurkkitapligi.ibb.gov.tr/ataurkkitapligi/index.php?dil=tr&p=8&ID=0>)

“Seyfettin Özege önemli bir kısmını İstanbul Sahaflar Çarşısı’ndan ve yabancı kişi ve kitapçılardan veya Türkiye dışından gelen Türklerden satın aldığı son derece değerli ve zengin eserlerle oluşturduğu elli bin civarındaki kütüphanesini, 1961 yılında Atatürk Üniversitesine bağışlamıştır (Mehmet, 1981:117).” (<http://eprints.rclis.org/28786/2/%C4%B0ki%20y%C3%BCz%20y%C4%B1I%C4%B1k%20eme%C4%9Fin%20m%C3%BCkafat%C4%B1%20Seyfettin%20C3%96zege%20Nadir%20Eserler%20Koleksiyonu.pdf>)

(Bağışladığı kitaplardan nadir eser hüviyetinde olanlar Atatürk Üniversitesi tarafından dijitalleştirilmiş ve e-yayın olarak hizmete sunulmuştur. Linki: <https://atauni.edu.tr/nadir-eserlerden-yararlanma>)

Fatih'te bibliyografya geleneđi

Fatih'te büyük bir bibliyografik geleneđi var olmuştur.

Unkapanı'nda doğup Fatih'in Yavuzselim semtinde vefat eden Katip Çelebi, dünyada ikinci bir örneği bulunmayan bir bibliyografımızdır. 15 bin yazmanın kaynakçasını hazırlamanın ötesinde birikimi doğrultusunda bunlardan önemli bir kısmı hakkında açıklama, özet ve değerlendirme içeren büyük bir emek ortaya koymuştur.

Seyfettin Özege de "Eski Harfli Basma Eserler Kataloğu" adlı dev eseriyle büyük bir ufuk, çalışkanlık ve azimle Osmanlı İmparatorluğu'nun öneminin farkında olarak medeniyetimizin kitaplarına, kültürüne sahip çıkmıştır.

Bu iki dev kültür insanı da (günümüzün bilgisayar ve internet imkanlarından mahrum olarak) elle yazarak bibliyografya hazırlamışlardır.

Fatih'te yüzyıllardır yaşamakta olan bibliyografya ve bibliyografik geleneğinin devam etmesi için yapılması gerekenlerden birisi de Fatih'te Bina Emini Sokak 5 numarada yer alan binanın "Seyfettin Özege" adı verilerek kitap-kültür mekanı olarak değerlendirilmesidir.

Bu mekana gelecek gençler Seyfettin Özege'yi tanıyarak Osmanlı İmparatorluğu'nda 1729-1928 döneminde basılan kitapların kaynakçasını hazırlayan, bunları toplayan ve bağışlayan bir dev insan örneğinden hareket ederek;

- Osmanlı İmparatorluğu'nu ve
- ayrıca kültür çalışmalarının önemini düşünebilirler,
- bibliyografyanın ne demek olduğunu öğrenebilirler,
- önemi konusunu merak edebilirler.

Sonra da bu gençlerin bazıları kendi kozalarını örmeye başlayabilirler, kimbilir...

BAZI EKLER / LİNKLER

Fatihli bibliyograflardan tespit edebildiklerim;

- Katip Çelebi (1609-1657)
- Osman Nuri Ergin (1883-1961)
- Seyfettin Özege (1901-1981)
- Turgut Kut
- İsmet Binark . (1941-)
- Bülent Ağaoğlu (1958-) (Seyfettin Özege'nin vefat ettiği 1981 yılında bibliyografya çalışmalarına Ocak ayında başlamıştım).

Biyografisi:

<http://www.filozof.net/Turkce/edebi-sahsiyetler-kisilikler-biyografileri/18386-seyfettin-ozege-kimdir-hayati-eserleri-hakkinda-bilgi.html>

<http://www.biyografya.com/biyografi/7388>

Hakkında bazı yazılar:

<https://www.youtube.com/watch?v=rhHnjRmEEik>

<http://www.islamansiklopedisi.info/dia/ayrmetin.php?idno=340126&idno2=c340080#1>

(117. sayfa). <http://tk.org.tr/index.php/TK/article/view/1563/1554>

<http://eprints.rclis.org/28786/2/%C4%B0ki%20y%C3%BCz%20y%C4%B1ll%C4%B1k%20eme%C4%9Fin%20m%C3%BCkafat%C4%B1%20Seyfettin%20%C3%96zege%20Nadir%20Eserler%20Koleksiyonu.pdf>

http://www.turkishstudies.net/Makaleler/665530206_polat%C3%A7o%C5%9Fkun-okuyucub%C3%BCnyamin.pdf

http://www.melcominternational.org/wp-content/content/past_conf/2009/2009_papers/HOdaba1.pdf

https://www.academia.edu/33206617/_M._Seyfettin_%C3%96zege_ve_Eski_Harflerle_Bas%C4%B1lm%C4%B1%C5%9FT%C3%BCrk%C3%A7e_Eserler_Katalo%C4%9Fu_%C4%B0stanbul_Tarih_say%C4%B1_5_Nisan_2017

https://www.bisav.org.tr/TAM/YuvarlakMasa/Detay/10/tam_sohbet/83/bir_mirasin_tevarusu/682/bir_mirasin_tevarusu_30_olum_yildonumunde_m_seyfettin_ozege

<http://www.dunyabizim.com/portre/23912/bibliyograflarin-piri-m-seyfettin-ozege>

<https://www.yenisafak.com/yazarlar/mustafakutlu/m-seyfettin-ozege-56422>

<http://isamveri.org/pdfdkm/15/DKM150240.pdf>

-----,

<http://aturkkitapligi.ibb.gov.tr/aturkkitapligi/index.php?dil=tr&p=8&ID=0>

Seyfettin Özege'nin Kişisel Arşivinin Düzenlenmesi ve Hizmete Sunulması

TANITIM PROGRAMI

PANEL
Konuşmacılar
Ramazan Minder
Tuba Çavdar Karatepe (Prof.Dr.)
Ekrem Tak (Doç. Dr.)
Özkan Güner

SERĞİ
Özege Arşivinden
belgeler ve
fotoğraflar

4 Ocak 2018 Perşembe
Saat 14.00

ATATÜRK KİTAPLIĞI KONFERANS SALONU

Tel. : 0212 249 95 65
<http://aturkkitapligi.ibb.gov.tr>
Miralay Şefik Bey Sok. No: 6 Taksim-İstanbul

M. Seyfettin Özege

2018.01.03

M.Seyfettin Özege (1901-1981) ömrünü Eski Harfli Türkçe basma kitapların bibliyografyası ve müelliflerin biyografilerine adanmış müstesna bir şahsiyetti. Eski Harflerle Basılmış Türkçe Eserler Kataloğu'nu hazırlamak için genç yaşından itibaren hem bu kitapları satın alarak, satın alamadıklarının da bilgilerini her gittiği, gördüğü yerde kaydederek çalışmıştır. Kataloğunu hazırlarken Osmanlı Arşivi'ndeki belgelerden, kütüphanelerden faydalanmış ve doğru olduğuna kanaat getirdiği her türlü bilgi kaynağını son derece titiz ve sistematik bir şekilde kaydetmiştir.

Değerli kitap koleksiyonunu Erzurum Atatürk Üniversitesi'ne bağışlayan Özege, kataloğun tamamlayıcısı olarak tasarladığı biyografik eserini tamamlayamadan vefat etmiştir.

İBB Kültür Varlıkları Daire Başkanlığı Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü Atatürk Kitaplığı tarafından satın alınan Seyfettin Özege arşivi, merhumun kişisel arşivinin sahaflara intikal etmiş halinin bir kısmıdır. Arşivin diğer kısmının da satın alma ve tasnif işlemlerinden sonra araştırmacıların hizmetine sunulması planlanmaktadır.

Düzenlenerek araştırmacıların hizmetine sunulan arşivin genel yapısını aşağıdaki belgeler oluşturmaktadır.

1. Seyfettin Özege'nin Eski Harflerle Basılmış Türkçe Eserler Kataloğu için hazırladığı tespit fişleri ile bunların prova baskıları,
2. Yukarıda adı geçen eserin ikinci bölümü için hazırladığı Yazar Biyografi fişleri, notları ile bu konudaki çeşitli kişilerle yapılan resmi ve özel yazışmalar,
3. Seyfettin Özege'nin özel hayatıyla ilgili çeşitli kartvizit, mektup, not kağıtları, hesap pusulaları, makbuzlar, muhtelif defterler, yazışmalar, hikaye taslakları ve fotoğraflar,
4. İhsan Arat, Neriman Balaban Arat, Affan Balaban, Ferihan Balaban, Sacide Balaban, Füsun Arat'a ait çeşitli yazışmalar.
5. Seyfettin Özege'ye ait olduğu tahmin edilen İş Bankası evrakı ile İhsan Arat'a ait Maliye Müfettişliği evrakı.

Olumsuz saklama koşulları ve zamanın etkisiyle yıpranmış, dağılmış ve muhtemelen kayba uğramış arşivde 11.428 kayıt (2926 latin harfli, 8316 Eski harfli belge) ve 186 fotoğraf ve bu kayıtlara ilişkin 43.702 poz dijital görüntü mevcuttur.

Seyfettin Özege'nin dünyasından önemli kesitleri bizlere sunan bu arşiv, aynı zamanda tarih, sosyal tarih, şehir araştırmaları, kurumsal tarih çalışmalarını gibi alanlara da yararlı olacak bilgi ve belgeleri muhtevidir.

Arşive ulaşmak için [tıklayınız](http://katalog.ibb.gov.tr/yordambt/yordam.php?-ac=arama&-vt=YordamBTSYS&eseradi=&bolumsanal=SB032). (<http://katalog.ibb.gov.tr/yordambt/yordam.php?-ac=arama&-vt=YordamBTSYS&eseradi=&bolumsanal=SB032>)

Tanıtım Programı (4.1.2018) Sebebiyle Çıkan Bazı Haberler;

<https://www.ibb.istanbul/News/Detail/34413>

<http://www.star.com.tr/yerel-haberler/seyfettin-ozege-arsivi-aturk-kitapliginda-194190/>

<http://www.aksam.com.tr/pazar/seyfettin-ozege-arsivi-aturk-kitapliginda/haber-695858>

<http://www.dunyabizim.com/mercek-alti/27677/seyfettin-ozegenin-kisisel-arsivi-aturk-kitapliginda>

<https://www.haberler.com/seyfettin-ozege-arsivi-aturk-kitapligi-nda-10419133-haberi/>

<https://www.youtube.com/watch?v=-HLWj9jgsLg>

Sergiden bazı fotoğraflar;

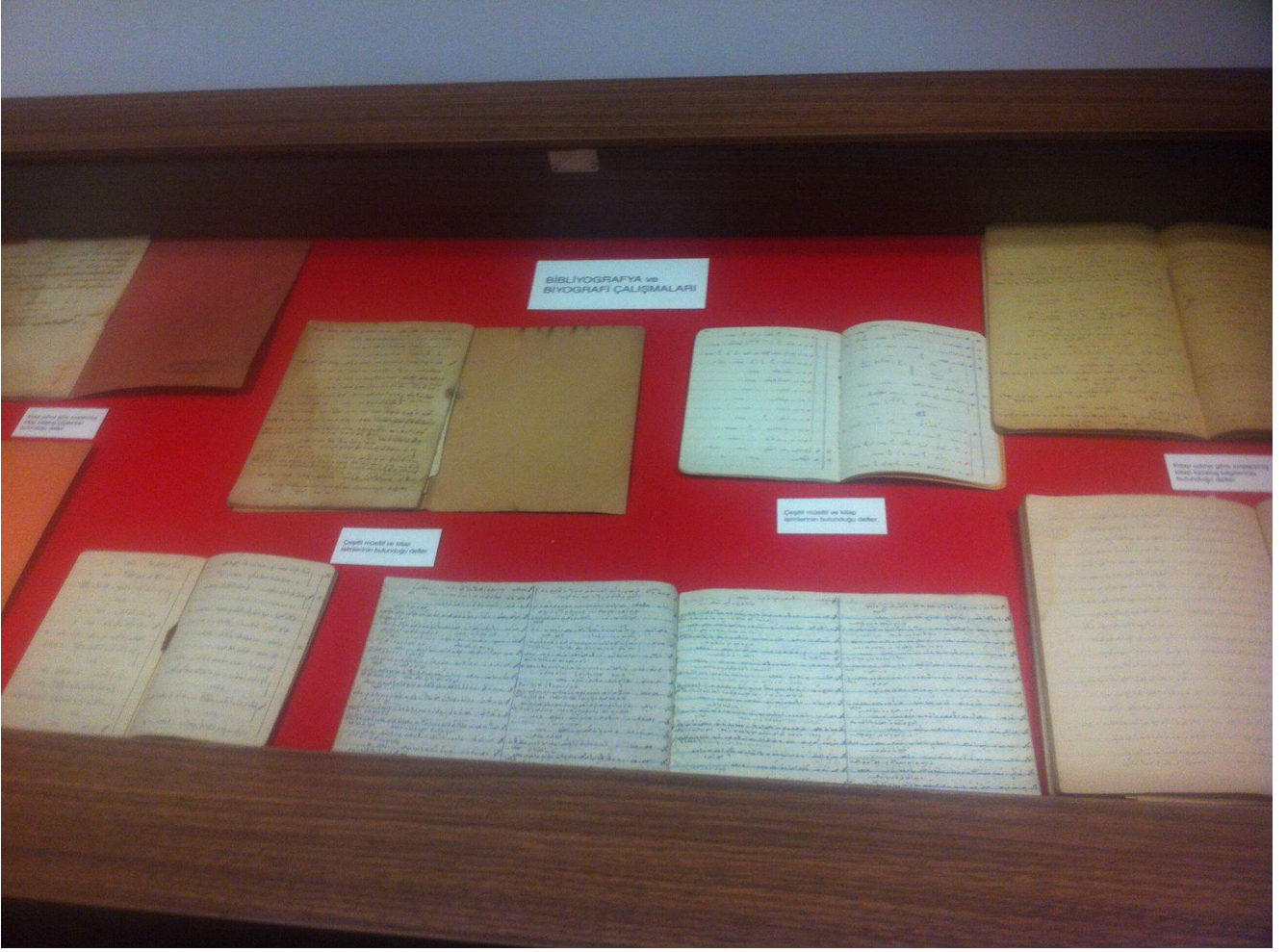
Bir bibliyografias

NURULLAH PERTEVOGLU

(1894 - 1956)

M.S.Ö.

Bibliyografya hazırlarken künyelerini elle yazdığı bazı defterler;

Aynı defterlerin başka bir görüntüsü

